

DORPSORGaan

spaarndam

DORPS-ORGAAN SPAARNDAM

inhoud:	blz.
het recreatiegebied Spaamwoude, een van veel groen voorzien "pretpark"	2
verenigingsnieuws	4
zonder ongelukken met een nieuwe "moeder- brigade" over een nieuw zebrapad naar de nieuwe school in oostelijk Spaamdam	5
Woningbouw in Spaamdam-west... "een zwarte bladzijde".	8
moeten dorps- en wijkraden meer bevoegd- heden hebben?	11

Redactieleden:

e. huttinga	ijdtijk 27
j.a. knijnenburg	ijdtijk 26
p.a. roelofsen	dr.w. nijestraat 9
d.a. verdurmen	visserseinde 71

blad van de dorpsraad-spaarndam

3e jaargang nr. 6

redactie-adres: Dr. W. Nijestraat 9, Spaarndam (oost)

Het recreatiegebied Spaarnwoude,

een van veel groen voorzien „pretpark”.

Het voorontwerp van het plan betreffende het recreatie-project Spaarnwoude is in de openbaarheid gekomen. Een voorontwerp, waaraan noch rechten noch plichten kunnen worden ontleend, aldus luidt een mededeling op de desbetreffende plankaart. Het voorontwerp voor het recreatiegebied is op 7 mei j.l. door de Stuurgroep Recreatiegebied Spaarnwoude aan de Commissaris der Koningin in onze provincie aangeboden. Het gebied zal een oppervlakte krijgen van 2.750 ha en worden begrensd door het Noordzeekanaal, het industriegebied ten westen van Amsterdam, de spoorlijn Amsterdam-Haarlem en de stedelijke bebouwing van Haarlem en Velsen. Het gebied is ontworpen in het territoir van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Velsen en Haarlem en is 70x zo groot als de Haarlemmerhout of bijna 100x het park Velserbeek. Het gebied is gedacht in een groot bevolkingsagglomeraat en zal met name voor de dagrecreatie een zeer belangrijke rol moeten gaan vervullen. Het heeft de functie van bufferzone tussen woon- en industriegebieden. Het project zal een uitgaaf van 280 miljoen gulden vergen, hetgeen neerkomt op f 10,- per m². Het rijk zal hiervan een belangrijk deel voor zijn rekening nemen.

Het voorontwerp is een product van de werkgroep recreatiegebied Spaarnwoude, die onder leiding staat van mej. ir. Mulder, welke ook betrokken is geweest bij het ontwerpen en de aanleg van het Amsterdamse Bos. Exclusief het bezoek aan een aantal bijzondere voorzieningen, w.o. het watersportgebied De Mooie Nel, varieert de bezoekprognose van 45.000 à 60.000 personen op gemiddelde dagen tot 135.000 à 180.000 personen op topdagen. Verwacht wordt voorts, dat van deze aantallen achtereenvolgens 30 à 40.000 en 90 à 120.000 personen gelijktijdig aanwezig zullen zijn. In het plan zijn de volgende specifieke voorzieningen opgenomen: speel- en ligweiden, trapveldjes, sportvelden, stedelijke recreatieve-voorzieningen, watersportvoorzieningen, een kanowedstrijd baan, openluchtbaden, kampeerterreinen, golflinks, een dierenpark, maneges, ponyterreinen, kinderboerderijen, een terrein voor modelvliegtuig sport, natuurreservaten, een uitzichtheuvel, een wielercircuit, een cultuurhistorisch centrum, parkeerterreinen.

Dit is nogal wat. Voor elk wat wils!

Aangezien in de nabijheid van de toegangen hoge bezoekersaantallen zijn te verwachten, zijn daar concentratiepunten gedacht. Deze punten, waarin vele ontspanningsmogelijkheden zijn gecreëerd, zullen dusdanig worden ontworpen, dat een verdere ontwikkeling mettertijd mogelijk blijft en nieuwe elementen voor ontspanning kunnen worden toegevoegd.

Het gaat hier om een drietal concentratiepunten, nl. één in Spaarnwoude, een oostelijk gelegen punt en een punt in de naaste omgeving bij de entree vanaf de Vergierdeweg in Haarlem en de Santpoortse Dreef.

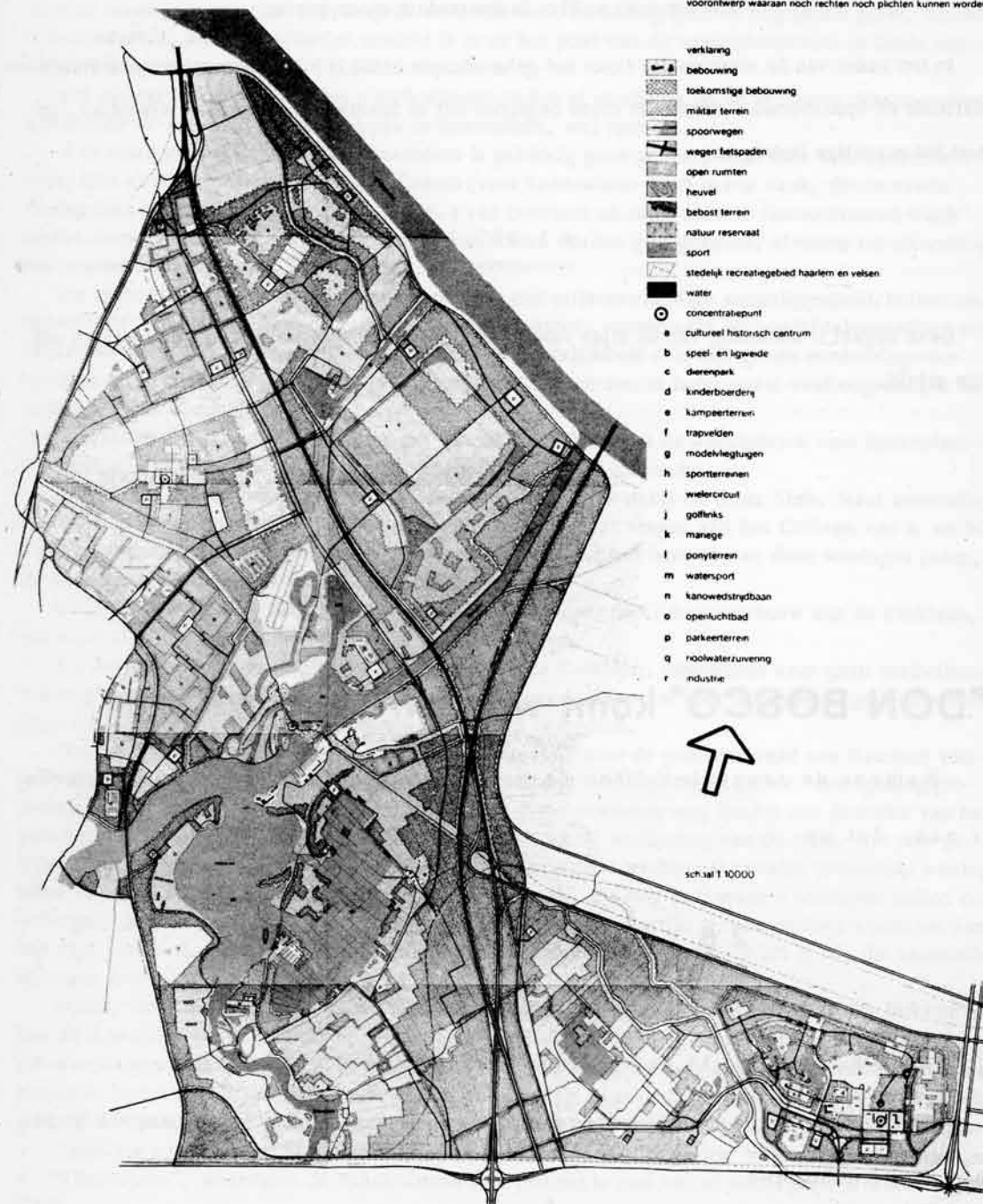
Wellicht zal het oostelijk deel van het groots opgezette plan het eerst worden gerealiseerd, dat is ook nog vermeldenswaardig, alvorens dit artikelje te besluiten.

Tot zover voor ditmaal deze inleiding. Een volgende maal kan op dit onderwerp verder worden ingegaan.

De Redactie.

recreatiegebied spaarnwoude

voorontwerp waaraan noch rechten noch plichten kunnen worden ontleend

VERENIGINGSNIEUWS

De emmeractie in Spaarndam en omgeving

In het kader van de emmeractie (voor het gehandicapte kind) is bij de Boerenleenbank Haarlemmerliede en Spaarnwoude, daaronder mede begrepen het in Spaarndam gevestigde bijkantoor, gestort het prachtige bedrag van

f 1.317,12

=====

Deze opgaaf is afkomstig van de zijde van die Boerenleenbank, alwaar de gestorte gelden ook zijn geteld.

DE REDACTIE.

»DON BOSCO» komt weer en wel op 26 juli

Namens de jeugdclub "Don Bosco" herinneren wij de Spaarndammers er aan, dat op

26 juli (zaterdag)

wederom oud papier e.d. wordt opgehaald.

"Don Bosco" maakt het U steeds zo gemakkelijk mogelijk.

Helpt U deze jeugdclub weer een handje door met de datum 26 juli rekening te houden?

DE REDACTIE.

Zonder ongelukken met een nieuwe "moederbrigade" over een nieuw zebrapad naar de nieuwe school in oostelijk Spaarndam.

Nu de nieuwe R.K.lagere- en kleuterschool aan de Claes van Kietenstraat in Spaarndam-oost haar voltooiing nadert, is het misschien goed om samen met de ouders van de schoolgaande kinderen even in gedachten mee te leven met het oudercomité van deze school en wel aangaande de verkeersproblemen, die straks voor die kinderen gaan opdoemen als de Ringweg zal zijn verbreed en die school in gebruik zal zijn genomen.

De kinderen uit Spaarndam-west, die deze gecombineerde school gaan bezoeken, zullen dan ook 4 malen per dag de Provinciale weg langs het Zijkanaal C moeten oversteken, hetgeen voor die kinderen gevaar zal gaan opleveren.

Tot nu toe is er alleen nog maar een lagere school in west. Straks hebben wij te maken met een lagere- en een kleuterschool, zowel in oost als in west.

Het oudercomité heeft dan ook een voorstel ingediend bij de Dorpsraad Spaarndam om bij de desbetreffende instanties te pleiten voor een zebrapad.

Hangende dit verzoek, zijn er misschien nu al wel ouders, die willen medewerken om te komen tot de oprichting van een "moederbrigade".

Indien U iets voelt voor deze vorm van veilig oversteken van Uw kinderen (onder geleide), dan gaarne opgave vóór 15 juli a.s. en wel:

in Spaarndam-west bij:

Mevrouw J. Niehot-Oud, Ydijk 40,

en in Spaarndam-oost bij:

ondergetekende, Ringweg 45.

Namens het oudercomité
van de R.K.school,

N.J. Molenaar, voorzitter
Ringweg 45 (Spaarndam-oost)

Van Rijnlandshuis tot muziektent, een rondwandeling door

ons dorp met één onzer dorpsbewoners.

Op zondag, 27 april zat ik me in mijn huiskamer te koesteren, in het zonnetje, dat eindelijk eens een lentezonnetje scheen te zijn, na zo vele winterse lentedagen. Het dorpsorgaan had ik voor me liggen, op tafel. Ik keek het door en las het. Dit was voor mij reden toch even te moeten opmerken, dat het hoog tijd werd, dat wij, dorpsmensen, er ook eens duchtig moeten voorspringen en er ook eens een kapitteltje in zien te fabriceren. Anders zou dit blad, evenals het Maandblad "Op stapel" van de scheepswerf, bij gebrek aan interesse op de fles gaan, wat erg jammer zou wezen, daar dit dorpsorgaan een gemeenschapsband onder ons, dorpeligen, doet ontstaan en ook van belang kan zijn voor diverse andere aangelegenheden. Om dan maar met de deur in huis te vallen, wilde ik hier even vertellen, dat wij allen geen speciale schrijvers zijn en dit ook niet behoeven te zijn, maar dat het goed is, dat velen willen proberen om iets naar voren te brengen. Iets, dat ons naar elkaar toe brengt, bijv. iets leuks, iets moeilijks, iets wat wij mooi of lelijk vinden, iets wat wij noodzakelijk vinden of het tegendeel. Doorgaans komen daarover dan discussies en zo komt er iets interessants of kan er althans van komen. Iets, wat het orgaan en ons ten goede komt. Zo kan ik nu wel doorzeuren, maar dat is de bedoeling niet. Om nu eens te beginnen met dit misschien vreemde artikeltje:

Ik kom van Rijnlandshuis ons Spaarndam binnen. Na dit kapitale gebouw van buiten te hebben bekeken en nog even wil opmerken, dat ik die mooie decoratieve gevelsteen in het midden heb bewonderd, krijg ik te maken met de sluisbrug, waarop men, tussen twee haakjes gezegd, het prachtige Spaarne kan zien schitteren, als het zonnetje over het water gaat schijnen en de talloze jachten en kano's vervolgens een echt feestelijk aanzien geven met als achtergrond de silhouetten van Haarlem. Nu verder gaande, begint het er al leuk dorps uit te zien. De verkeersweg bovenlangs, daarnaast diverse kleine bloembedjes aan de berm en onderlangs, hoe zal ik het noemen, een gleufweg, waar men tenminste nog vrij rustig kan lopen en geen last heeft van auto's. Deze gleufweg is een tijd lang ontsierd geweest door onbewoonbare woningen, doch de laatste maanden wordt er druk gewerkt aan een pracht woning, wat een kolossale verbetering mag worden genoemd.

Boven op de hoofdweg is een leuke gelegenheid voor jonge hippies, enz. De zgn. "bamboe-bar". Daarnaast is een mooie gelegenheid voor het gebruiken van diverse dranken. Op het terras ervan kan men, gezellig zittend aan leuke tafeltjes, eveneens zijn consumpties gebruiken. Verder komen we bij, zo zal ik dit pand maar noemen, de nieuwe Kijkgriep, de winkel van de Centra. Een lust om te zien. Vervolgens een moderne winkel voor meubelen, stoffering, lingerie, wol enz., ook al een winkel, die er wezen mag. Wat verder krijgen we in de kromming van de weg de winkelen autoreparatiewerkplaats van Balm en Zonen. Jammer, net in die kromming, waar het altijd oppassen geblazen is voor automobilisten. Hebt U al eens opgelet, daar beneden aan de rollaag, hoe leuk dat huisje van zuster Jet het er doet. Ik weet nog, toen ik voor het eerst in Spaarndam kwam, dat daar in het linkerraam nog gezellige potten en dikke flessen met zuurtjes en dergelijke dingen stonden. Een lekker en een leuk winkeltje vond ik het.

Weer wat verder en wel op de Woordersluis staand, heeft men ook weer een prachtig uitzicht op het Spaarne en op de jachtwerf van Joop Verharen, zoals ik hem nog altijd noem. Op deze Woordersluis staat ons monument - nu ja monument - van Hansje Brinker. Deze jongen zou volgens een sage de duim in het gat van de dijk hebben gestoken en zo de dijkbreuk hebben verijdeld. Wie het beter weet die zegt het maar.

Gaan we nog verder de dijk over, dan zien we de zogenaamde tweelinghuizen, waarvan de restauratie van het éne sinds enige tijd gereed is en waarin een antiekzaak is gehuisvest. De restauratie van het voorfront van het naastgelegen huis begint al aardig op te schieten.

Tussen haakjes, een pracht foto in het dorpsorgaan. Mijn compliment! Een mooie verbetering, vergeleken bij het gebouw van het Witte Kruis, dat het voorheen was. Diverse leuke huisjes vindt men dan ook weer beneden aan de dijk, lekker dorps. Een mooie winkel (van Knijnenburg) voor diverse elektrische artikelen doet het ook fijn. Wat het ook erg leuk doet is die binnenplaats, achter het monument van gevallenen, met ons fraaie kerkje, dat al oud is en karakteristiek is voor ons heerlijke dorp. Maar voordat we nog zover zijn, wil ik nog even de trap af gaan naar onze binnenstad, zal ik maar zeggen, de Westkolk. Bij het afdalen zie ik naast mij het leuke museumpje van Spier, het zgn. "Judasoo". Geweldig voor zo'n klein dorp en ook interessant. Daarnaast een pracht gevel van de hulpsecretarie, die vaak wordt geschilderd en door vele kunstenaars wordt getekend. Deze mensen gaan dan bij de muziektent zitten om hun object op het palet te brengen.

Midden op de Kolk staat voorts deze muziektent, van waaruit vele uitvoeringen zijn verzorgd. Het gaat hier om het centrum voor de viering van Koninginnedag. Deze viering geschiedt met folkloristische figuren, een kinderoptocht en kinderspelen etc. en wordt altijd opgeluisterd door de Burgervader van Haarlem met diens gevolg, in aanwezigheid van het gehele Spaarndamse volk. Daaraan kan men merken, dat onze mensen gelukkig saamhorigheidsgevoel hebben.

Ook op deze Westkolk houdt men ieder jaar kermis, zo zal ik het maar noemen. Nu zou ik nog veel van Spaarndam kunnen schrijven, maar ik stop ermee. Alstublieft, medelezers, nemen jullie ook eens de beurt. Probeer het maar eens. Als er een wil is,

Met de beste wensen voor Ons Orgaan eindig ik.

Een dorpeling, wiens naam en adres bij de redactie bekend zijn.

Hartelijk dank, geachte inzender.

Wij hopen, dat U velen aan het schrijven zet.

Wellicht hebt U Uw wandeling nog niet voltooid en zijn er, die een volgende maal graag weer eens

met U mee gaan.

De Redactie.

Woningbouw in Spaarndam - west . . .

„een zwarte bladzijde“.

Bij de beoordeling van de na-oorlogse woningbouw in Spaarndam-west is het mijns inziens gerechtvaardigd van een in figuurlijke betekenis bedoelde "zwarte bladzijde" te spreken.

Als namelijk de titel van dit artikel letterlijk zou moeten worden opgevat, hadden wij een zwarte bladzijde aan u moeten laten zien.

Ervan afgezien dat hiermede het risico wordt gelopen als zwartkijker te worden bestempeld, zou tevens alle onduidelijkheid betreffende het woningbouwbeleid in Spaarndam-west hierin veilig verborgen blijven.

De grote openheid en inspraak, ons ook door de overheden voorgehouden, hebben mij dan ook geïnspireerd er de voorkeur aan te geven de bladzijde wit te houden. Om ook niet in een zogenaamde "zwart-wit"-toestand te vervallen, worden hierbij enige foto's geplaatst, die een wat meer genuanceerd beeld vertonen. Tevens is het goed er weer eens aan te worden herinnerd wat ons zo al door de gemeentelijke overheid op het gebied van de woningbouwplannen is voorgeschoteld. Het schone gezegde "hoop doet leven" mag hierbij slechts een schrale troost zijn.

Spaarndam-west valt bestuurlijk onder de gemeente Haarlem. Dat is iedereen bekend. Wanneer wij ons ten aanzien van het woningbouwbeleid met betrekking tot de Spaarndamse situatie wat kritisch opstellen ten opzichte van de gemeente Haarlem, houdt dat niet in, dat aan een andere bestuurlijke vorm de voorkeur wordt gegeven. Het behoren tot de gemeente Haarlem heeft ook voor ons voldoende voordelen, waarover geen onduidelijkheid mag bestaan. Met het woningprobleem, zoals dat voor Spaarndam-west geldt, vormen wij zeker geen uitzondering. Dat zijn we ons hier ook welbewust. Wanneer wij de woningsituatie hier vergelijken met die in de Haarlemse binnenstad, dan valt voor ons de vergelijking nog al gunstig uit.

Dat men ook landelijk gezien nog steeds met een onopgelost woningvraagstuk zit, is eveneens duidelijk. De voor een groot deel van ons land reeds ingevoerde huurliberalisatie (= vrijmaking van de huurprijzen) lijkt m. i. een wat te eenvoudige oplossing voor dit probleem, zolang voor een toch altijd nog grote bevolkingsgroep niet aan de eisen van modern wooncomfort voldoende woningen met tevens verantwoorde (dus betaalbare) huurprijzen, beschikbaar zijn.

Dat voor de Randstad Holland, het gebied, waartoe wij ons als bewoners van deze streek ook mogen rekenen, de situatie allerminst gunstig is, mag nog eens duidelijk blijken uit het onderstaande citaat (Haarlems Dagblad dd. 25 maart 1969), dat als volgt luidt:

"Het Werkverband Huisvestingsnood in Den Haag heeft de leden van de Tweede Kamer gevraagd met een noodwet te komen om in de Randstad Holland of althans in de Haagse agglomeratie de woningnood op te heffen. Deze kan nog wel tien jaar en waarschijnlijk langer duren als de oplossing van dit probleem niet anders wordt aangepakt, aldus het werkverband waarin geestelijken, artsen, maatschappelijke werkers, sociologen, een psychiater en een jurist samenwerken. Zij hebben zich een jaar lang verdiept in de problemen van de woningnood, die zij kennen uit hun dagelijkse praktijken. Zij bezweren de overheden deze problemen niet te onderschatten.

Het werkverband vraagt zich af of het systeem van de Wet Ruimtelijke Ordening wel hanteerbaar is. De daarin voorziene procedures vorderen wel tien of twaalf jaar. Het gevolg is, dat duizenden mensen in een afbraakbuurt moeten blijven wonen met alle materiële en sociale nadelen daaraan verbonden. Het werkverband vindt het onaanvaardbaar, dat de gevolgen van de woningnood eenzijdig op de jongeren en de economisch zwakkeren drukken. Er bestaat bij deze categorieën van de bevolking wat de woonvoorziening betreft geen vertrouwen meer in de overheid".

Zoals u merkt, betreft het hier dus geen specifiek Spaarndam's of Haarlem's probleem. Het is misschien eens goed een antwoord te vinden op de vraag voor wie nu het grote tekort aan woningen en de niet aan de eisen van wooncomfort voldoende woningen of de te dure woningen een probleem vormen.

Allereerst moet, dacht ik, eens afgerekend worden met het uit fabeltjesland (ja, ja) afkomstige

gezegde "Woningnood is volksvijand no. 1". Het is jarenlang een slogan geweest, die het politiek wel goed deed. Men heeft alleen vergeten hier werkelijk een politieke oplossing voor te vinden. En de verklaring hiervoor is mijns inziens dan ook, dat de woningnood - met alle daarbij behorende ellende - toch niet voldoende gewicht in de politieke weegschaal heeft gelegd, niettegenstaande deze nood voor een niet onbelangrijk deel van onze bevolking gold en nog steeds geldt. Zowel in kwantitatief- als in kwalitatief opzicht is er op het punt van de woningbouw hier te lande ernstig te kort geschoten.

Dit allemaal lezende, vraagt u zich waarschijnlijk af of kritiek op de gemeente Haarlem, voor wat betreft de na-oorlogse woningbouw in Spaarndam, wel juist is.

Aan woningbouwplannen voor Spaarndam is gelukkig geen gebrek, zelfs niet voor Spaarndam-west. Het al of niet maken van bouwplannen (voor Spaarndam-west) is een zaak, die in eerste aanleg door het gemeentebestuur (B. en W.) van Haarlem en later door de Gemeenteraad wordt beslist. Deze plannen moeten door Gedeputeerde Staten worden goedgekeurd, alvorens tot uitvoering kan worden overgegaan.

Op zichzelf genomen is deze plannenmakerij een prijzenswaardige aangelegenheid. Indien men evenwel niet of niet snel genoeg uit de plannenfase komt, veroorzaakt dit vooral teleurstelling en vanzelfsprekend ook ongenoegen en kritiek. Meer duidelijkheid met een goede motivering voor het niet of het niet tijdig kunnen uitvoeren van de plannen zou in ieder geval veel ongenoegen en kritiek kunnen voorkomen.

Het is wellicht goed, dat enkele plannen, die op het gebied van de woningbouw voor Spaarndam-west geldend zijn, nog weer eens onder de aandacht worden gebracht.

Wij willen dan beginnen met de 13 woningen, te bouwen nabij de Grote Sluis. Naar aanleiding van onlangs in de Haarlemse gemeenteraad hierover gestelde vragen aan het College van B. en W. werd medegedeeld, dat in het eerste halfjaar van 1969 met het bouwen van deze woningen (neen, nu geen luchtkastelen) zal worden begonnen.

Ook de bouw van de 2 premiewoningen aan het Spaarne, nabij de nieuwbouw aan de Kerklaan, zal waarschijnlijk niet lang meer op zich laten wachten.

Nu de twee nood-kleuterscholen, eveneens aan de Kerklaan, binnenkort weer gaan verdwijnen, is het goed ons te realiseren, dat van het destijds vastgestelde - en voor het grootste gedeelte reeds uitgevoerde - plan nog steeds 4 woningwetwoningen ontbreken.

Om voort te gaan, ten aanzien van het reeds in 1962 door de gemeenteraad van Haarlem vastgestelde plan "Visserseinde" heeft men in 1968 voor een deel een zogenaamde "onteigeningsprocedure - in - onderdelen" ingesteld. Het feit, dat deze procedure nog slechts een gedeelte van het genoemde plan geldt, zal vertragend werken voor de totale realisering van dit plan. Het niet gelijktijdig uitvoeren van dit plan zal voorts kostprijsverhogend werken. De eerder genoemde woningbouw aan de Kerklaan is hiervan een duidelijk voorbeeld. De nog resterende 4 woningen zullen een belangrijk hogere investering vergen dan wanneer deze tegelijkertijd met de overige woningen zouden zijn gebouwd. Gezien de toch al hoge bouwkosten voor Spaarndam, is het goed, dat hiermede voortaan dan ook terdege rekening wordt gehouden.

Schrijvende over het plan "Visserseinde", moet ook nog even de praktisch voltooide restauratie van de 3 bekende woningen aldaar worden genoemd. Zowel in de dagbladen als in een eerder verschenen dorpsorgaan is aan deze bewonderde - en zeker eveneens verguisde - restauratie voldoende aandacht besteed. Het zal vooral van de aan de bewoners in rekening te brengen huurprijzen afhangen, of de Spaarndamse bevolking met deze uitbreiding van het woningbestand gelukkig zal zijn.

Tenslotte nog iets over het waarschijnlijk nog steeds "in de diepvries" vertoevende zogenaamde "Vlinderplan", waarmee de Spaarndamse goe-gemeente een aantal jaren geleden werd verblijd.

Dit plan zou namelijk als tegenhanger moeten dienen voor de verwachte sterke toeneming van de woningvoorraad in Spaarndam-oost, alwaar de uit het nieuwe industriegebied (in het Noordzeekanaalgebied) verdrevenen voor een belangrijk deel zullen moeten worden opgevangen.

Het ligt voor de hand, dat het Vlinderplan in de ijskast moest, aangezien men voor Spaarndam het schone plan had uitgedacht, volgens hetwelk dit dorp een centrumfunctie zou moeten gaan vervullen in het in te richten recreatiegebied. Daarbij zou verdere groei van Spaarndam dan niet passend zijn. In verschillende commissies en werkgroepen is over de gewenste omvang van Spaarndam gesproken. Nog niet geheel duidelijk is op dit moment hoe groot Spaarndam uiteindelijk zal mogen worden. Vooral van de zijde van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarwoude wordt betoogd, dat men binnen niet al te lange tijd circa 200 nieuwe woningen in oost beschikbaar zal moeten hebben en wel voor het onderbrengen van de in die gemeente wonende ingezetenen, welke in verband met de industrievestiging aan vervangende woonruimte moeten worden geholpen. Op wat langere termijn bezien, zouden er wellicht + 500 woningen in totaal moeten worden gebouwd.

Gelet op de grootse plannen van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarwoude, is misschien voor de gemeente Haarlem nu het moment gekomen ook het Haarlemse vlindertje weer eens op te laten. Aangezien de in het "Vlinderplan" begrepen grond eigendom van de Domeinen is, zal het verwerven van deze grond waarschijnlijk geen eenvoudige zaak zijn en wellicht ook weer vrij veel tijd gaan vergen. Indien dit mooie "Vlinderplan" geen levensvatbaarheid zou hebben ofwel het Haarlemse vleugeltje voorlopig nog niet tot ontwikkeling kan komen, zou wellicht voor Spaarndam-west de dan zo voor de hand liggende oplossing kunnen worden gevonden, namelijk het bouwen in Spaarndam-oost van passende woningen ten gerieve van de woningzoekende westerlingen.

Hopelijk kan dit via het intergemeentelijke overleg worden bereikt. Wij zien er met verlangen naar uit.

D. A. Verdurmen

Moeten dorps- en wijkraden

meer bevoegdheden hebben?

In een vorig nummer van het dorpsorgaan werd uiteengezet, dat de Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening in zijn onlangs aan de betrokken Minister uitgebracht advies onder meer heeft gesteld, dat enerzijds het lagere bestuurlijke kader (gemeenten) voor sommige taken aan een schaalvergroting toe is. Anderzijds, dat er op diverse werkterreinen een binnengemeentelijke decentralisatie nodig is. In het laatste geval wordt gedacht aan het verlenen van eigen bevoegdheden en eigen financiën aan instellingen als dorps- en wijkraden. Men hoopt, dat deze decentralisatie aldus meer inhoud zal krijgen en daardoor beter zal functioneren. Aangezien wij in Spaarndam enige ervaring hebben opgedaan met deze problematiek, zijn wij dus partij voor discussie over de bedoelde gedachte. Zo dringt zich in de eerste plaats de volgende vraag aan ons op: Waarom zijn er al geruime tijd in grote steden wijkraden en in kernen van andere gemeenten soms dorpsraden? De voornaamste reden is, dat er een toenemende afstand bleek te ontstaan tussen de gemeentebesturen met hun wijdvertakte apparaten enerzijds en de inwoners van deze wijken en dorpskernen anderzijds.

De meeste van de dorps- of wijkraden hebben dan ook twee hoofdfuncties, te weten:

- a. het functioneren - wederzijds - als communicatie-kanaal tussen de plaatselijke bevolking en de overheid;
- b. het stimuleren en coördineren van de plaatselijke activiteiten op cultureel-, sociaal- en maatschappelijk terrein.

Voorts is al even interessant het antwoord op de volgende vraag: Waarom zijn de ervaringen met deze raden, zoals het rapport stelt, veelal niet erg bevredigend geweest? Er zijn enige grondvoorwaarden, waaraan moet worden voldaan, wil een orgaan als een wijk- of dorpsraad geen fiasco worden. Deze voorwaarden kunnen als volgt worden geformuleerd:

1e. De bewoners van een dorp of wijk moeten zich kunnen identificeren met hun dorp of wijk. De bevolking moet zich dus betrokken gevoelen bij het wel en wee van haar woonplaats of buurt. Het is duidelijk, dat dit verschijnsel voor de hand liggend is ten aanzien van plattelandsdorpen, die het mede op grond van motieven, ontleend aan historie en tradities, in zich hebben om het "eigene" te stimuleren. In een stadswijk met vaak nauwelijks te herkennen begrenzing, waaraan bovendien veelal "eigen" kenmerken vreemd zijn, doet zich dat verschijnsel dan ook nauwelijks of in het geheel niet voor.

2e. Een tweede grondvoorwaarde is, dat een dorpsraad (wijkraad) zich onafhankelijk moet opstellen. Een dergelijk instituut moet door de betrokken inwoners niet kunnen worden gezien als een verlengstuk van de gemeentelijke overheid. Deze overheid anderzijds dient dit instituut niet te hanteren als een stuk wrijf hout om daarmee de boot met critiek af te houden.

3e. Een andere grondvoorwaarde is, dat de overheid zich dient te hoeden voor het doen van al dan niet vage beloften, die niet worden nagekomen of waarvan de nakoming steeds weer naar de toekomst wordt verschoven. Indien er redenen zijn, die het niet of nog niet nakomen van beloften zouden kunnen rechtvaardigen, moet niet worden verzuimd deze motieven aan de bevolking door te geven.

4e. Een laatste grondvoorwaarde is, dat de dorps- en wijkraden op hun beurt de stroom van tot hen gerichte klachten, verlangens, opmerkingen en suggesties vóórzeven en toetsen. Het is daarbij bevestigend te raden, dat deze raden achter alle mogelijke dingen aan gaan draven. Ook in het kleinere verband van de dorps- en wijkraden moet zowel een oordeelkundig "ja" als "neen-geluid" kunnen worden gehoord. Het zich verschuilen achter de bredere rug van de gemeentelijke overheid verzwakt de positie van dat kleinere verband in betekenisvolle zaken.

Na al het voorgaande resteert nog het beantwoorden van de vraag, of het beschikken door de wijk- en dorpsraden over eigen bevoegdheden en dito financiën gewenst moet worden geacht.

In het licht van het vorenstaande kan in dit verband worden gesteld, dat niet -van onderaf- opgebouwde structuren voor vertegenwoordigende organen zeer moeilijk weerklank zullen vinden en wel juist op grond van het gemis van het directe en individuele contact met de dorps- en wijk-bewoners.

Al bij het in zeer beperkte mate hebben van eigen bevoegdheden en financiële middelen ziet men zich evenwel voor diverse eisen gesteld. Het kan daarbij niet zonder meer formele organisatie- en werkwijze, hetgeen een ambtelijke begeleiding vergt.

De bevoegdheden moeten worden afgebakend, de budgetten eveneens, van welke laatste eveneens de besteding dient te worden verantwoord. De eisen, die de wet alsdan vervolgens zal stellen, zullen naar een uniforme organisatievorm tenderen. Een vorm, waarbij het wel zeer moeilijk wordt om daarin nog iets van de "eigen" plaatselijke situatie verdisconteerd te zien.

Het behoeft geen betoog, dat zulks, om hiermede te besluiten, dikwijls bepalend is voor de beantwoording van de vraag:

Nemen wij het of worden wij genomen?

G.P. Stapel

Een burgemeester gaat, (een burgemeester komt)

In de dagbladders is in ruime mate aandacht besteed aan het afscheid, dat inmiddels een feit is, van de burgemeester van Haarlem, de heer mr. O.P.F.M. Cremers, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Een afscheidsgroet is ook in dit orgaan op zijn plaats.

De tijd zal leren wie in de toekomst als burgemeester de scepter over de gemeente Haarlem gaat zwaaien.

De REDACTIE.

